

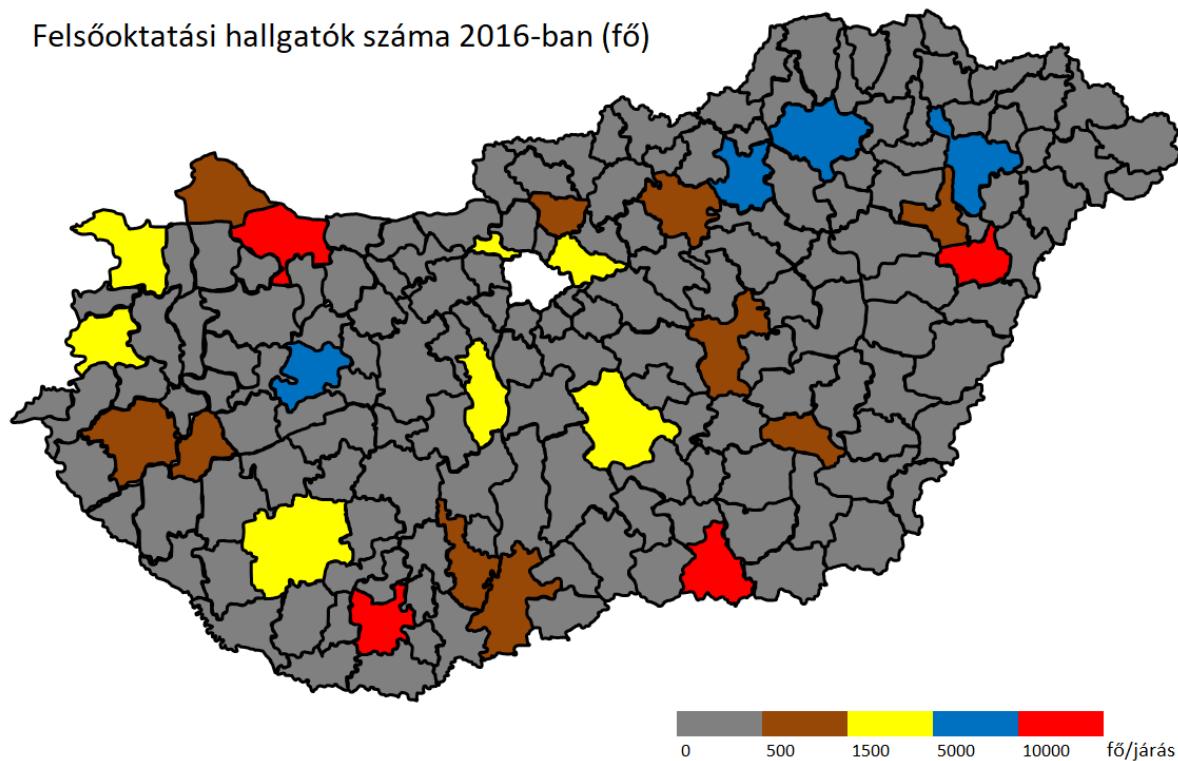
Kellenek-e a diplomások?

2010 óta felerősödtek azok a – kevés szakmai alátámasztással rendelkező - nézetek, hogy több szakmunkásra és kevesebb diplomásra van szükség, mivel Magyarország „újraiparosításra” szorul. Ennek ellentmond, hogy a modern, fejlett gazdaságok innováció vezéreltek, illetve gyorsan képesek adaptálni az új technikákat, technológiákat. Emiatt a felsőfokú képzettségű szakemberekre nagy igény mutatkozik. Emellett a szolgáltatásokban is nő a diplomások iránti kereslet (egészségügy, oktatás stb.). **A felsőoktatás különösen hatékonyan járul hozzá egy ország fejlődéséhez**, a magas hozzáadott értékű termeléshez, szolgáltatáshoz. Ezen kívül, mivel jellemzően koncentráltan helyezkednek el a képző intézmények, **jelentős hatást gyakorolnak a helyi gazdaságra**. Ez kétirányú: részben keresletet generálnak az oktatók, diákok (különösen a külföldi hallgatók) a helyi termékekre, szolgáltatásokra (fogyasztási hatás), részben pedig a különféle együttműködések révén hozzájárulnak a helyi K+F+I potenciálhoz. Ez utóbbi gyorsabb növekedést eredményezhet a felsőfokú intézmény környezetében működő vállalkozásoknál. A GKI Gazdaságkutató Zrt. megvizsgálta, hogy ez a hatás mennyire érvényesül hazánkban. **Kimutatható-e a felsőfokú oktatás térségfejlesztő hatása az intézmények székhely településein, illetve abban a kistérségben, ahol felsőoktatás zajlik?**

A vizsgálat során az Oktatási Hivatal adatai alapján csoportosítottuk a felsőoktatási hallgatók létszám adatait a képzés helyszíne és területe (orvos, agrár, műszaki, gazdasági, pedagógus és egyéb) alapján 2008-ra és 2016-ra. Megvizsgáltuk, hogy milyen kapcsolat van a települési fejlettség és a különböző felsőoktatási képzési területek között. **Települési szinten nem volt értelmezhető korreláció sem a hallgatók számának, sem a hallgatói szám változásnak. Ezért járási szinten is megvizsgáltuk a hatásokat.** Budapestet (a főváros speciális helyzete miatt) kihagytuk a vizsgált települések közül, mivel **a fővárosban önmagában többen tanulnak a felsőoktatásban, mint a többi településen összesen!**

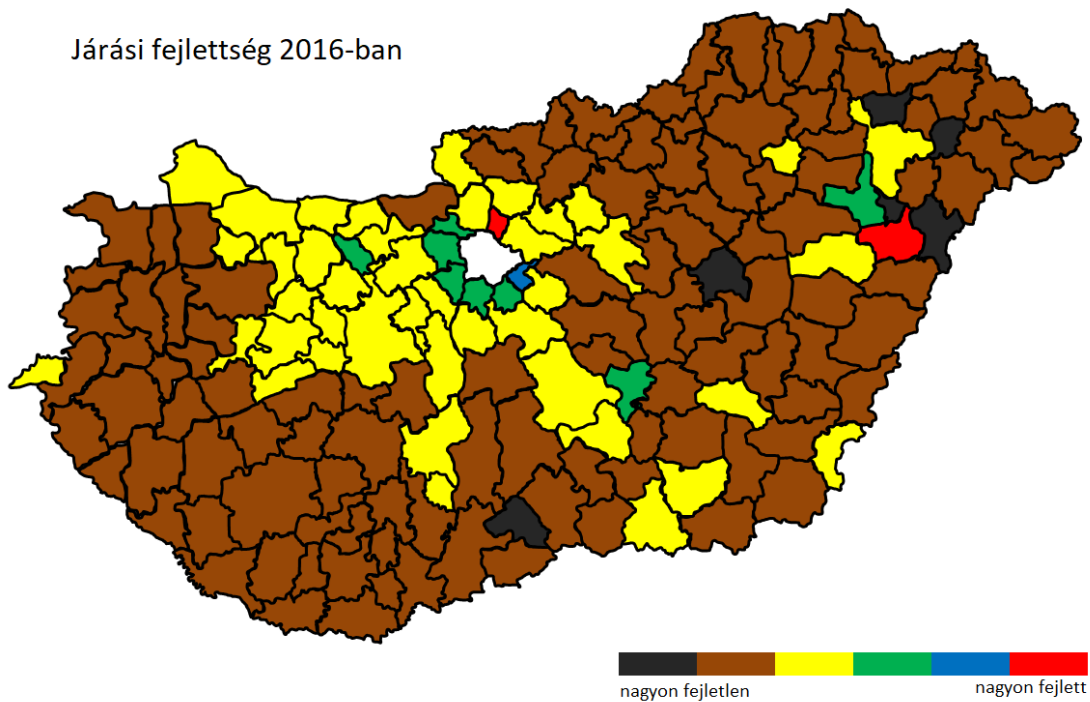
A járások közül kiemelkednek azok, ahol olyan egyetem található (debreceni, győri, pécsi és szegedi), ahol legalább 10 ezer hallgató van. 4 járásban 5-10 ezer hallgató, míg 7 járásban 1500-5000 hallgató volt 2016-ban. 10 járásnál volt még érzékelhető a hallgatói létszám (500-1500 között), s további 12 járásban voltak még kis létszámú felsőoktatási képzési helyek. A maradék 137 járásban nem volt felsőoktatási képzés. A következő térképeken a felsőoktatási hallgatók számát és a 2016-os járási fejlettséget ábrázoltuk. A járási fejlettség a GKI települési fejlettség adatainak népesség szerinti súlyozásából származik.

Felsőoktatási hallgatók száma 2016-ban (fő)

Forrás: Oktatási Hivatal adataiból GKI számítás (Budapest nélkül)

Járási fejlettség 2016-ban

Forrás: GKI számítás (Budapest nélkül)

Szignifikáns, közepes kapcsolatot mutatott a járási fejlettséggel a gazdasági, műszaki, orvosi képzéseken résztvevő hallgatók létszáma, míg gyenge a kapcsolat a jogi, az agrár és a pedagógiai hallgatói létszámokkal. Ennek részben az lehet az oka, hogy az itt képzettek nagyobb arányba helyezkednek a képzés helyétől eltérő járásokban.

Megnéztük, hogy a 2008-2016 közötti járási **hallgatói létszám változásnak** milyen kapcsolata van a járási fejlettséggel. **Ez közepesen erős kapcsolatot mutatott az orvosi egyetemek hallgatói** létszámának változásával, míg közepes, de negatív az agrárhallgatók létszámának változásával. Minden egyéb képzési terület hallgatói létszám változása gyenge kapcsolatban volt a járási fejlettséggel.

Tehát települési szinten nincs, de **járási szinten már van kimutatható együttmozgás.** A kapott kép nem meglepő. A gazdasági, a műszaki és az orvosi felsőoktatási képzések olyan járásokban találhatóak, melyekben fejlettebb városok vannak, tehát az ezeken a képzéseken végző diplomások az adott járásban is képesek munkát találni. Az agrárhallgatói létszámok negatív kapcsolatát pedig az magyarázza, hogy a végzetek az egész országban szétszóródnak, így ennek a képzéstípusnak nincs jelentős lokális hatása.

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1092, Budapest, Ráday u. 42-44.

Telefon: 06-1-318-1284

E-mail: gki@gki.hu

További információk:

Szták Richárd (sztak.richard@gki.hu)

Molnár László (molnar.laszlo@gki.hu)